

Vägledning Klimatberäkning av ROT-projekt

Victoria Stigemyr Hill, WSP
2024-10-08

Ett samarbete mellan Klimatarena Stockholm och HS30

Klimatarena Stockholm

Syftet är att effektivisera och strukturera samverkan mellan länets företag, kommuner och akademi för att öka takten på klimatomställningen i Stockholms län.

Gemensamt initiativ av Region Stockholm och Länsstyrelsen i Stockholms län

Hållbart Stockholm 2030

Operativt hållbarhetsforum för att tillsammans snabba på omställningen till en hållbar bostadsbransch.

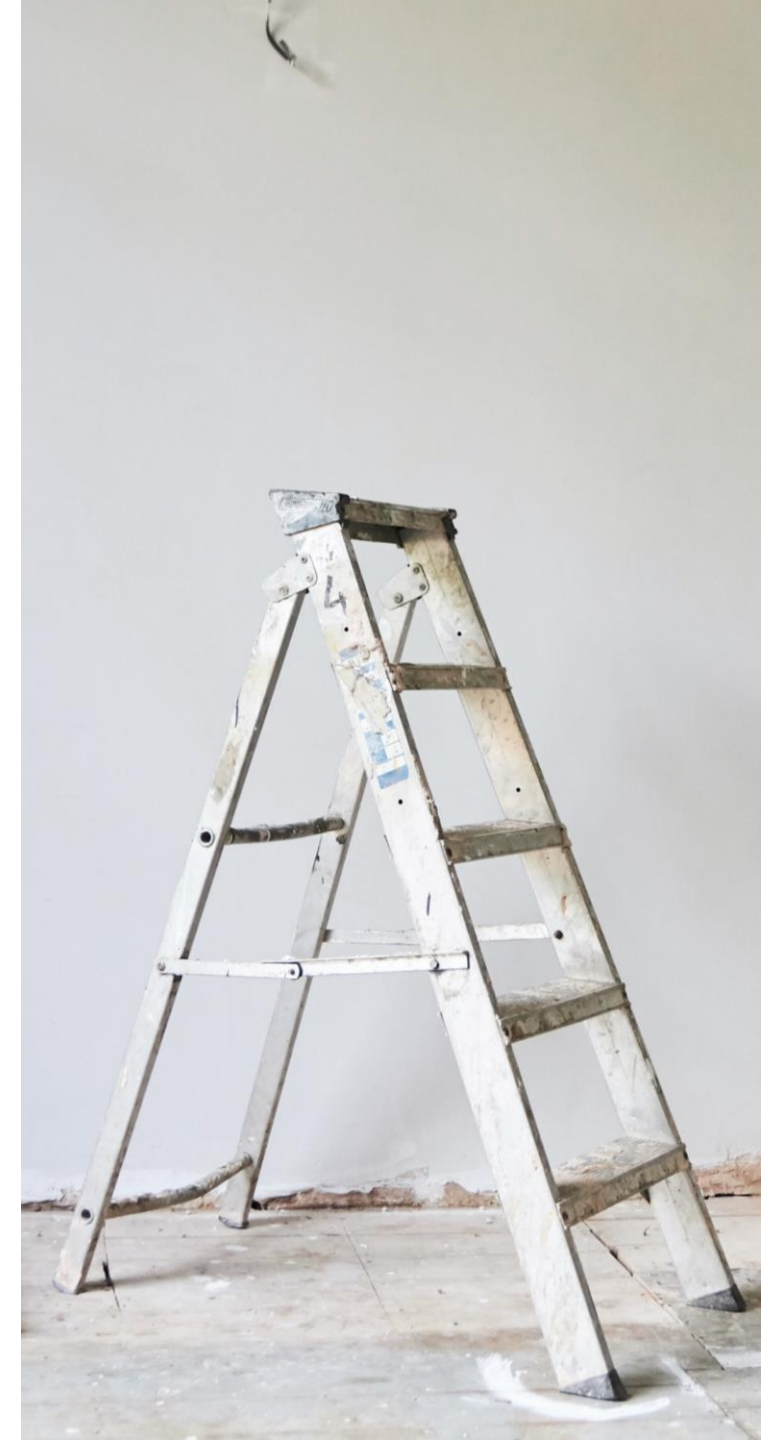
I HS30 samlas aktörer från bostadsutvecklingssektorn i Mälardalen.

Behovsanalys ROT inom Klimatarena Stockholm och HS30

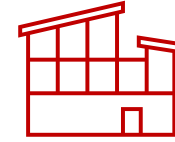
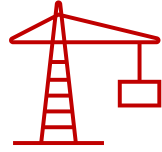
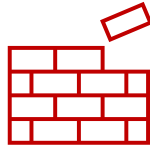
Våren 2023 hölls en workshop för att *identifiera deltagande aktörers behov för minskad klimatpåverkan inom ROT-projekt.*

Workshopen mynnade ut i en lista med kunskaps- och utvecklingsbehov:

- Efterfrågan av anvisning/guide/ramverk vid ROT-projekt
- Efterfrågan av referensdata/nyckeltal från ROT-projekt
- Stöd och goda exempel på klimatberäkningsverktyg vid ROT-projekt

ROT är svårare än nyproduktion

Nyproduktion

- Går att jämföra projekt med varandra
- Mäts i kg CO₂e/BTA
- Längre projekteringstid
- Större budget
- Ofta bra underlag för mängder

ROT

- Projekten går inte att jämföra med varandra
- Funktionell enhet varierar
- Korta projekt
- Varierande budget (liten till stor)
- Sämre underlag för mängder

Ny vägledning för klimatberäkning i ROT-projekt

Syfte med vägledning

- Ta fram en metodik för att underlätta minskad klimatpåverkan i ROT-projekt
 - Vad ska vi räkna?
 - Hur ska vi räkna?
 - Hur ska resultat redovisas?
- Bygga på det som redan sker i branschen och med de aktörer som kommit långt

Samarbete mellan Klimatarena Stockholm och HS30

- Projektledare WSP med processtöd från Klimatarena Stockholm och HS30
- Kommersiella aktörer via Klimatarena Stockholm
 - Castellum
 - Fabege
 - Locum
 - Vasakronan
- Bostadsaktörer via HS30
 - Einar Mattson
 - Rikshem
 - Stena Fastigheter
 - Willhem

Ny vägledning för klimatberäkning i ROT-projekt

Vägledningens innehåll (version 1)

- Definition av ROT-projekt
- Exempel på metoder vid klimatberäkning av ROT-projekt
- Kategorisering av ROT-projekt
- Exempel på upphandlingstexter vid ROT-projekt (vid totalentreprenad och vid projektering)
- Beräkningsanvisning för klimatpåverkan vid ROT-projekt
 - Bygghandlingar och delar av livscykeln
 - Källor till klimatdata
 - Användning av schabloner
 - Verifiering och kvalitet
 - Täckningsgrad
 - Exempel på åtgärder för minskad klimatpåverkan vid ROT-projekt
 - Redovisning

Systematiskt angreppssätt vid ROT

Utmaning:

Omfattningen av ROT-projekt varierar och därmed även klimatpåverkan från ROT-projekt

Kategorisera ROT-projekt

- Tillbyggnad
- Större ombyggnadsprojekt
- Invändig renovering
- Utvändig renovering

Utmaning:

Beroende på ROT-projekt och organisationens förhållningssätt kan metod för klimatberäkning av ROT-projekt skilja sig åt

Beräkningsmetoder vid ROT-projekt

- Projektspecifik klimatberäkning
- Klimatberäkning med hjälp av nyckeltal
- Kombination av de två metoderna

Metoder vid klimatberäkning ROT

Projektspecifik klimatberäkning

- En specifik klimatberäkning görs för respektive ROT-projekt.
- Baseras på resurssammanställning med angivna produktmängder och produkttyper från det specifika projektet.
- Kan likställas med klimatberäkning av nyproduktion.

Klimatberäkning med hjälp av nyckeltal

- Klimatberäkning utförs noggrant en eller flera gånger, uppdelat på olika åtgärder som är typiska för företagets ROT-projekt. Resultatet används som nyckeltal för dessa åtgärder vid framtida klimatberäkningar av ROT-projekt.
- Nyckeltal för både stora och små ROT-åtgärder samt redovisa standard- eller klimatförbättrat utförande.

Klimatberäkning med hjälp av nyckeltal där utvalda åtgärder beräknas projektspecifikt

- Kombination av projektspecifik klimatberäkning och med hjälp av nyckeltal.
- Initialt i ROT-projektet används nyckeltal för klimatberäkning
 - För de 3-5 åtgärder med högst klimatpåverkan beräknas därefter klimatpåverkan med en projektspecifik klimatberäkning
 - Vid slutberäkning av ROT-projektet ersätts 3-5 åtgärder med projektspecifik klimatberäkning

Systematiskt angreppssätt vid ROT

Tillbyggnad

Denna kategori innebär projekt som medför en ökning av byggnadens volym. Tillbyggnadsprojekt kan likställas med nyproduktion.

- Projektspecifik klimatberäkning

Större ombyggnadsprojekt

Denna kategori innebär större ombyggnader som till stora delar kan likställas med nyproduktion, exempelvis en stomren ombyggnation

- Projektspecifik klimatberäkning
- Klimatberäkning med hjälp av nyckeltal, där utvalda åtgärder beräknas projektspecifikt

Invändig renovering

Denna kategori beror på byggnadens verksamhetstyp.

Ex. hyresgästanpassningar, lägenhetsrenovering och kommersiella lokaler, men även fastighetsinfrastruktur.

- Projektspecifik klimatberäkning
- Klimatberäkning med hjälp av nyckeltal
- Klimatberäkning med hjälp av nyckeltal, där utvalda åtgärder beräknas projektspecifikt

Utvändig renovering

Denna kategori innebär projekt som berör klimatskalet på byggnaden, så som takbyte samt fönster- eller fasadrenovering.

Några exempel på åtgärder för minskad klimatpåverkan vid ROT-projekt

Föreskriva material med låg klimatpåverkan i tekniska anvisningar

Exempel på texter i organisationens tekniska anvisning för ROT-projekt:

- Föreskriva specifika material/produkter som uppfyller organisationens krav avseende klimatpåverkan och andra funktionskrav
- Föreskriva att material/produkter ska underskrida en viss nivå på kgCO₂e/kg
- Kravställa att material som föreskrivs eller byggs in ska ha så låg klimatpåverkan som möjligt, där den leverantör/tillverkare med lägst klimatavtryck för sin byggvara ska väljas

Materialförteckning till entreprenörer på material med låg klimatpåverkan

Mognadsnivån avseende klimatpåverkan varierar i branschen. Ett sätt att förenkla och effektivisera i ROT-projekt, som oftast har korta tidplaner och tajta budgetar, är att erbjuda en materialförteckning till entreprenörer på material med låg klimatpåverkan.

Återbruksindex eller cirkularitetsindex

Exempel på återbruksindex eller cirkularitetsindex:

- Återbruksindex redovisar andel återbruksmaterial
- Cirkularitetsindex redovisar andelen återbruksmaterial, samt material med återvunnet och förnyelsebart innehåll

Exempel formulering av mål och/eller krav med lägsta nivå av index:

- Större ombyggnadsprojekt ska ha ett cirkularitetsindex på minst 20%.

Frågor?

Feedback på vägledningen lämnas till
Lasse Andersson på Klimatarena Stockholm

<https://hs30.se/wp-content/uploads/2024/05/vagledningrotv1.0maj224.pdf>

https://klimatarenastockholm.se/wp-content/uploads/2024/05/Vagledning_ROT_v1.0.pdf